

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național
Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 26, nr. 840, 4 decembrie 2018, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro

Vine Moș Nicolae!

Nu ați uitat!
Măine noapte vine Moș Nicolae.
La unii cu dulciuri și jucării, la alții cu nuielușe.
Oricum, toți trebuie să ne pregătim ghetuțele!
Moș Nicolae dă startul sărbătorilor de iarnă!

Sesiunea științifică omagială

Marea Unire din 1918 – eveniment fundamental în istoria României

Pe data de 27 noiembrie, Universitatea Spiru Haret a organizat, la Premium Wellness Institute, din str. Dumitru Brumărescu nr.1-3, în Sala de conferințe, o manifestare științifică de înaltă ținută consacrată Centenarului Marii Unirii din anul 1918.

Pagina 3

Țara noastră

Frumoasă mi-e țara străveche,
Întinsă pe munți și pe văi,
Cu fete cu flori la ureche,
Cu mândri și ageri flăcăi!

Frumoasă mi-e țara cea nouă,
Când râde cu râs tineresc,
Cum râde grădina când plouă
Și florile când înflorește.

Otilia CAZIMIR

Cu sentimente patriotice ne naștem cu toții, iubirea de România și apartenența la neam le învățăm de la adulți, de la educatori, de la frați, de la semenii. Asta se face și la Grădinița Prietenii Mei, unde copiii au purtat cu mândrie porturile populare și au cântat și recitat cu atâta patos... da, ne iubim țara și despre asta s-a scris povestea săptămânii trecute la Grădinița Prietenii Mei.
La mulți ani, române! La mulți ani, ROMÂNIA!

Iubirea din post

Mioara VERGU-IORDACHE

Între iubire exaltată și resemnare se scurge viața noastră, a majorității. Normalul pare a fi excepție. Fiecare dintre primele categorii explorează și descoperă, primii dorințe, ceilalți, realitate, din care refuză să vadă frumusețea și binele, totuși. Sunt oameni care nu pot trăi fără iubire, ceilalți au nevoie de „teritoriu” solid pe care să calce, să construiască, să întemeieze. Cei care au ales, aleg normalitatea au exercițiul acceptării. Toți aparținem omenirii. Cu toții avem bunele și relele noastre.

Ciclic, ne activăm mintea, inima, sufletul, din păcate, pe rând. Simțim nevoia de ordine, de predictibilitate. Ceea ce este corect. Dar declaram că nu ne place să fim incolonați, să ni se facă program, să acceptăm „paternalismul”. Și gândim că noi suntem buni, că alții sunt răi. Cu toate acestea?! Încercăm să fim sinceri cu noi înșine? Pentru noi.

Ce ziceți de faptul că în ajutorul marilor sărbători religioase ne aducem aminte de cei mai săraci și mai singuri decât noi, de copii și bătrâni abandonati, de bolnavi...? (Nu despre „îngerii” dintre noi vorbesc!) Nu cumva ne cumpărăm iertare? Deoarece aceia „fără noroc” sunt acolo tot timpul anului! Din nefericire. Sigur, situația lor nu ar trebui să fie în grija noastră! Noi am putea, ar trebui să le facem mai bun un trai decent, asigurat de statul nostru, adică tot de noi, dar administrat de funcționarii pe care îi plătim din munca noastră.

Ne manifestăm și iubirea de țară în mod festiv, la date din calendar validate de „aleșii” noștri. Dar iubirea de țară eu cred că trebuie să fie permanentă, nu de moment. O iubire constantă, exigentă, asumată. Așa cum ne iubim părinții și copiii. Nu le spunem în fiecare zi că-i iubim, dar le arătăm că îi iubim, asigurându-le un trai dacă nu cât ne-am dori de confortabil, măcar într-un climat de bine și înțelegere. Ce facem pentru acest climat? Muncim, suntem harnici, învățăm, suntem serioși, punctuali, ne respectăm cuvântul dat. Facem acestea și pentru țară? Sigur, mulți o fac. Dar nu toți, probabil, nu majoritatea. Mulți nici nu se gândesc, nu-și pun problema dragostei de țară. Cu toate că, dacă, așa cum ne cam place, ne uităm peste gard/garduri, vom vedea că toate țările normale, civilizate, bogate, cu oameni prosperi, cultivă dragostea de patrie și afurisesc orice încercare de a dojeni, înjura, bârbi propria țară. Și ei au nemulțumiri, dar își îndreaptă furia către vinovații concreți, nominalizați, nu către țară! Se implică în binele comunități apropiate și apropiate, înțeleg că „schimbarea” pe care o doresc începe cu fiecare în parte.

...M-am gândit așa pentru că tocmai am sărbătorit țara, România, și am intrat sub semnul lui Moș Nicolae, când toate ghetuțele curate trebuie să fie pline. Mai ales cu iubire!

Șapte medalii la Turneul Internațional de Informatică Shumen 2018

Echipele de seniori și juniori ale României au obținut șapte medalii la ediția a X-a a Turneului Internațional de Informatică Shumen din Bulgaria: trei medalii de argint și patru medalii de bronz.

Medaliile de argint au fost cucerite de **Maria-Alexa Tudose** (clasa a X-a, Colegiul Național Ion Luca Caragiale din Ploiești), **Theodor-Pierre Moroianu** (clasa a XI-a, Liceul Teoretic Internațional de Informatică din București) și **Flaviu-Cristian Verde** (clasa

a VII-a, Colegiul Național de Informatică Tudor Vianu din București). Cei patru laureați cu bronz sunt **Tiberiu Ioan Mușat** (clasa a IX-a), **Matei Tinca** (clasa a IX-a) și **Luca Mihnea Metehău** (clasa a VII-a), toți elevi ai Colegiului Național de Informa-

tică **Tudor Vianu** din București, și **Eduard Valentin Dumitrescu** (clasa a VIII-a, Colegiul Național Ștefan cel Mare din Suceava). Din echipa de juniori a făcut parte și **Alexandru Raul Todoran** (clasa a VI-a, Colegiul Național Aurel Vlaicu din Orăștie).

Olimpicii români au fost însoțiți și pregătiți de profesorii **Gheorghe-Eugen Nodea** (Colegiul Național Tudor Vladimirescu din Târgu Jiu) și **Dan Octavian Dumitrașcu** (Colegiul Național Dinicu Golescu din Câmpulung), respectiv de **Radu Muntean**, student al Universității din București.

Competiția s-a desfășurat în localitatea Shumen, în perioada 21-25 noiembrie, cu participarea a peste 60 de concurenți (seniori și juniori) din Armenia, Azerbaidjan, Bulgaria, Elveția, Moldova, Polonia, România și Serbia.

Biroul de comunicare al MEN

PAPA FRANCISC – LA ANIVERSARILE

Nicolae MAREȘ

Sfântul Părinte, Papa Francisc, cel de al 266-lea Suveran Pontif, cunoscut ca Jorge Mario Bergoglio, s-a născut la 17 decembrie 1936 în Argentina, la Buenos Aires. A fost ales Papă al Bisericii Universale /catolice/ și Episcop al Romei la 13 martie 2013 de către conclavul cardinalilor. Este primul Papă iezuit, neeuropean, după Papa Grigore al III-lea (731-741) și tot primul Papă originar de pe continentul american.

(continuare în pag. 6)

UNIVERSITARIA

Bun venit la USH!

La Facultatea de Științe Economice din Câmpulung a avut loc în data de 29 noiembrie 2018, la ora 17, în sala 2.1., evenimentul **Bun venit la USH!**, în cadrul căruia s-a desfășurat și **Revederea promoției 2008**. Evenimentul a debutat cu intonarea *Imnului Gaudeamus*, urmat de discursurile cadrelor didactice, care și-au amintit de clipele petrecute cu foștii studenți la cursuri, seminarii sau la examene. În continuare, absolvenții au răspuns *prezent!* la strigarea catalogului și au arătat care a fost parcursul profesional și personal în cei 10 ani de la finalizarea anilor de studiu. Concomitent, studenții și masteranzii din anul I au completat un chestionar, pe baza căruia, mai târziu, au fost desemnați *Miss și Mister Boboc 2018*, dintre studenții de la specializarea *Contabilitate și informatica de gestiune*. Au fost momente încărcate de bucuria revederii cu foștii colegi, dar și de multă emoție, la întâlnirea cu cadrele didactice, care au contribuit la formarea unor specialiști valoroși în domeniul economic.

Cristina NĂFTĂNILĂ

Concurs național de creativitate pentru elevi și studenți

Recunoștință făuritorilor Marii Uniri

● Celebrarea Zilei Naționale constituie un moment semnificativ în afirmarea identității naționale, sentiment care cultivă respectul față de patrimoniul spiritual și material al României, integrat în valorile perene ale întregii lumi.

Ministerul Educației Naționale lansează, cu prilejul Zilei Naționale, un concurs național, adresat tuturor preșcolarilor și elevilor din învățământul preuniversitar, cu următoarele secțiuni: *creație literară* (versuri, proză, eseuri), *arte vizuale și muzicale*, *creații media*. Concursul este deschis și studenților din învățământul superior, *domeniul arte vizuale*, din cadrul a 18 universități din țară (care se pot înscrie la secțiunea aferentă).

Concursul cu tema *Recunoștință făuritorilor Marii Uniri* presupune elaborarea unei lucrări originale, reprezentativă pentru viziunea autorului. Concurenții au libertatea de a-și alege formatul de prezentare.

Concursul a luat startul luni, 3 decembrie 2018, sub semnul emoției și inspirației generate de sărbătoarea de 1 Decembrie, și se va finaliza în

ultima zi de școală/cursuri din semestrul I al anului școlar în curs.

În învățământul preuniversitar, competiția se va desfășura pe niveluri de învățământ (preșcolar, primar, gimnazial, liceal), sub coordonarea cadrelor didactice de specialitate. În vacanța intersemestrială (2-10 februarie 2019), la nivelul fiecărui inspectorat școlar, vor fi selectate cele mai reușite lucrări ale preșcolarilor și elevilor din fiecare județ. În desemnarea premianților, ponderea cea mai mare o va avea originalitatea creației. Autorii lucrărilor câștigătoare vor primi recunoașterea, în mod public, a poziției dobândite în ierarhia națională a concursului, prin premii, precum și prin acordarea Medaliei CENTENAR și a DIPLOMEI DE EXCELENȚĂ.

Biroul de comunicare al MEN

ANOSR se opune ferm propunerilor care încurajează plagiatul

Alianța Națională a Organizațiilor Studențești din România (ANOSR) se arată profund îngrijorată de propunerea venită din partea Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (CNATDCU), care presupune prescrierea acuzațiilor de plagiat al tezelor de doctorat mai vechi de un anumit număr de ani.

Într-o perioadă în care conceptul de amnistie este mult prea des utilizat în spațiul public, din păcate, nici în mediul academic nu se face excepție. În primul rând, o posibilă amnistie ar da un mesaj extrem de îngrijorător și anume, periodic, dacă un anumit grup de persoane care sunt susceptibile a fi plagiat, respectiv al căror plagiat a fost dovedit, ajung într-o poziție în care pot influența politic o astfel de decizie, aceasta are toate șansele să fie luată. Mai mult, legislația în vigoare prevede sancționarea imposturilor academice, atât de către organele de stat cu competențe în acest domeniu, cât și de către universități (LEN nr. 1/2011, art. 146 – *Rectorul poate anula, cu aprobarea senatului universitar, un certificat sau o diplomă de studii atunci când se dovedește că s-a obținut prin mijloace frauduloase sau prin încălcarea prevederilor Codului de etică și deontologie universitară*). Prin urmare, argumentele care se bazează pe inexistența unei baze legale în ceea ce privește plagiatul sunt total nefondate. Chiar și în cazul în care această sancționare a plagiatului dovedit este una strict morală, situație des întâlnită, ea este totuși necesară pentru a combate acest flagel al imposturii și pentru a descuraja inițierea acestor practici.

Considerăm că întreaga dilemă în jurul citării este una falsă, întrucât există diferite stiluri de citare general acceptate, menținându-se obligativitatea menționării surselor unei lucrări științifice – un element fundamental în elaborarea acesteia. De asemenea, principiul autonomiei universitare încurajează libertatea alegerii modalității de citare de către fiecare instituție organizatoare de studii universitare de doctorat (LEN nr. 1/2011, art. 130, alin. (1), lit. c) – *Instituțiile de învățământ superior adoptă un cod de etică și deontologie profesională universitară. Acesta face parte din Carta universitară și include obligatoriu: măsurile educaționale, administrative și tehnice care se iau pentru garantarea originalității lucrărilor de licență, master, doctorat, articolelor științifice sau a altor asemenea lucrări, precum și sancțiunile aferente*, iar cercetările desfășurate de organisme cu competențe în stabilirea plagiatului se bazează pe respectarea principiilor generale enunțate de către legiuitor și a principiilor specifice fiecărei IOSUD în parte, enunțate în regulamentele interne și, respectiv, Carta universitară. Responsabilitatea primară cu privire la garantarea originalității lucrărilor științifice și a altor tipuri de creații este atât a autorului, cât și a îndrumătorului și, respectiv, a instituției de învățământ superior de proveniență. (LEN nr. 1/2011, art. 143, alin. (4) – *Îndrumătorii lucrărilor de licență, de diplomă, de disertație și de doctorat răspund în solidar cu autorii acestora de asigurarea originalității conținutului acestora*).

Indubitabil, o astfel de măsură ar reprezenta un pas înapoi extrem de hotărât, arătând că mediul academic românesc, prin reprezentanții săi, respectiv Ministerul Educației Naționale și struc-

turle din subordinea acestuia, nu doresc în mod real combaterea fenomenului de plagiat și a imposturii academice, disimulând lupta împotriva acestora.

Amintim faptul că, în prezent, anexa Hotărârii Guvernului nr. 681/2011 privind codul studiilor universitare de doctorat, art. (50) prevede următoarele: *Orice persoană fizică sau juridică, inclusiv membrii CNATDCU sau IOSUD, poate sesiza în scris, prin intermediul UEFISCDI, Consiliul general al CNATDCU, cu privire la nerespectarea standardelor de calitate sau de etică profesională, inclusiv cu privire la existența plagiatului în cadrul unei teze de doctorat, indiferent de data susținerii acesteia și de data acordării titlului de doctor și facem apel la responsabilitate către Ministerul Educației Naționale, solicitând continuarea luptei împotriva imposturii academice, luptă pe care o considerăm necesară mediului academic.*

De-a lungul timpului, Alianța Națională a Organizațiilor Studențești din România (ANOSR) a atras atenția asupra fenomenelor de plagiat tot mai des întâlnite în sfera academică și, respectiv, asupra cauzelor ce conduc la acestea – lipsa unei culturi a respectării proprietății intelectuale, lipsa unei educații adecvate în ceea ce privește modul de redactare a lucrărilor științifice și, nu în ultimul rând, slaba conștientizare a elevilor și studenților din România cu privire la repercusiunile ce pot să apară atunci când apelează la asemenea practici. (ANOSR – *Universitățile „copy-paste”: fenomenul plagiatului și impostura academică în învățământul superior românesc – perspectivă studenților*, ianuarie 2016. <https://www.anosr.ro/studentii-reactioneaza-impotriva-universitatilor-copy-paste-si-a-imposturii-academice/>). Chiar dacă la începutul acestui an au fost luate o serie de măsuri pentru prevenirea derapajelor de la etica și deontologia universitară, cum ar fi introducerea în mod obligatoriu a cursurilor în acest sens pentru studenții masteranzi și doctoranzi (<https://www.anosr.ro/incepand-cu-anul-universitar-2018-2019-studentii-masteranzi-si-doctoranzi-vor-urma-cursuri-de-etica-si-integritate-academica/>), ANOSR atrage atenția asupra faptului că acestea încă nu au început să producă efecte vizibile în ceea ce privește reducerea fenomenului de plagiat. Prin urmare, solicităm din partea organismelor responsabile de vegherea asupra respectării normelor de etică și deontologie universitară responsabilitate și vigilență atunci când vorbim despre plagiat.

Propunerea privind această măsură de a nu se mai considera plagiat în cazul tezelor de doctorat mai vechi de un anumit număr de ani reprezintă o lipsă de respect față de absolvenții și cercetătorii care au depus eforturile necesare pentru elaborarea unor lucrări științifice în mod onest. În plus, nu de mult au fost luate măsuri de prevenție a plagiatului, anume introducerea cursurilor de etică și deontologie academică obligatorii la master și doctorat în universitățile din România. Facem apel la Ministerul Educației Naționale să încurajeze respectarea dreptului de proprietate intelectuală asupra creației științifice, culturale sau artistice, garantat de către legislația în vigoare – Petrișor-Laurențiu ȚUCĂ, președinte ANOSR.

EVENIMENTE CONEXE:

• **Eveniment de inaugurare.** Marți, 4 decembrie, ora 11:00. ARCUB, str. Lipsicani nr.84-90

• **Expoziție cu artă din jocuri video made in RO.** Marți, 4 decembrie, ora 19:00. Goethe Institut, Calea Dorobanți nr.32

• **Săptămâna filmelor pentru gameri.** Marți, 4 decembrie – vineri, 7 decembrie, în fiecare zi, la ora 11:00. *Grand Cinema & More*, sala 10. *Băneasa Shopping City*, Șoseaua București-Ploiești nr.42D

• **Zilele Gaming PUB-urilor.** Luni, 3 decembrie – miercuri, 5 decembrie, în fiecare zi, de la ora 10:00. *Nexus Pub* (str. Tudor Vladimirescu nr.45), *Aryo* (bd. Unirii nr.19, bl. 4B), *IDM* (Splaiul Independenței nr.319), *Discovery Arena* (str. Elena Cuza nr.42), *Discovery Arena - Socului* (str. Chișinău nr.6-8)

• **Gateway VR Tournament, Gateway VR.** Miercuri, 5 decembrie, între orele 12:00 – 20:00. Str. 11 Iunie nr. 50

• **Succesul internațional al jocurilor românești.** Joi, 6 decembrie, ora 11:00. *The Institute Cafe*, str. Știrbei Vodă nr.104

• **Workshop de Game Design cu liceeni la Amber Studio.** Joi, 6 decembrie, ora 10:30. *Amber Studio* – Piața Charles de Gaulle nr. 15

• **Party Pearls of Game Music.** Cu: Patric Catani și MINUS. Vineri, 7 decembrie, ora 22:00. *Goethe Institut*, Calea Dorobanți nr. 32.

Universitatea Spiru Haret participă la Bucharest Gaming Week - unul dintre cele mai importante evenimente de gaming ale anului

Bucharest Gaming Week Invitational by ESL

Cele mai tari echipe internaționale de CS:GO vor veni la București în cadrul competiției *Bucharest Gaming Week Invitational by ESL*. La bătaie sunt premii în valoare total de 50.000 Euro pentru cele 4 echipe care vor ajunge în etapele finale.

Southeast Europe Championship CS:GO

În weekend-ul 8-9 decembrie, va avea loc și competiția SEC (*Southeast Europe Championship*) de *Counter Strike: Global Offensive*. Din cele opt echipe participante, trei sunt din România și au șansa de a ajunge în marea finală de la București de unde pot pleca cu premiul cel mare de 5.000 Euro

Turneu de FIFA organizat de Federația Română de Fotbal

Cei mai buni patru jucători de FIFA de la *Bucharest Gaming Week* vor fi selecționați în Echipa Națională de FIFA a României, recunoscută de Federația Română de Fotbal. Etapa online a Turneului Național de FIFA va oferi 16 participanți în cadrul competiției de la București.

Bucharest Gaming Week este organizată de Primăria Capitalei prin ARCUB, în parteneriat cu Asociația *Gaming Week*.

Pe parcursul săptămânii, *Bucharest Gaming Week* se va manifesta prin numeroase evenimente conexe, dedicate industriei dezvoltatoare de jocuri din România, printre care: • expoziții de artă care evidențiază talentul și creativitatea artiștilor români; • conferințe despre stadiul și oportunitățile industriei de game development; • workshop-uri de game design dedicat liceenilor bucureșteni; • competiții în cele mai populare gaming pub-uri din Capitală.

Evenimentul central va avea loc la Romexpo, în weekendul 8-9 decembrie, și va reuni jucătorii pasionați cu cei mai populari streameri și vloggeri din România, oferindu-le ocazia de a descoperi proiecte la care lucrează studiourile de game development din România și de a participa la diverse competiții organizate de parteneri.

Mai multe activități surpriză vor fi anunțate pe parcurs, iar programul complet al evenimentelor din cadrul *Bucharest Gaming Week* va fi dezvăluit treptat, pe site-ul www.bucharestgamingweek.ro, www.arcub.ro precum și pe pagina de Facebook a evenimentului.

Opinia
națională

ISSN 1221-4019
ISSN 1841-4265 (online)
www.opinianaționala.ro
www.facebook.com/opinianaționala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București
Telefon/fax: 021 316 97 91
Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87,
interioare 168 și 143
e-mail: opinia@spiruharet.ro; on@spiruharet.ro

REDACȚIA:
Mioara Vergu-Iordache, Gabriela Moldoveanu
Mihăiță Enache (fotoreporter),
Vasilichia Dinu, Cornelia Prodan, Florentina Stemate (DTP).

Stimați cititori,
Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației
Opinia națională. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii,
informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile
viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ
este editată de
FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MĂINE
Tiparul executat de
TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI
ROMÂNIA DE MĂINE

Solicitări de abonamente,
cu plata prin mandat
postal sau dispoziție
de plată, se pot adresa
serviciului de difuzare.
Strada Fabricii nr. 46 G,
sectorul 6, București.
Telefon 021.316.97.88/
int.108.

Sesiunea științifică omagială

Marea Unire din 1918 – eveniment fundamental în istoria României

La sărbătorirea a 100 de ani de la *Marea Unire din 1918*, Fundația *România de Măine*, Societatea Națională *Spiru Haret*, cadrele didactice ale Universității *Spiru Haret* au dorit să marcheze acest moment important în istoria națională printr-o Sesiune științifică ce s-a dorit a fi o rememorare a ceea ce s-a întâmplat înainte și după realizarea acestui deziderat de secole, un proiect cultural, istoric, științific și media menit să celebreze un secol de la momentul creării unui stat recunoscut internațional, pentru recuperarea adevărului istoric.

Istoria – marchează etape ale parcursului unei națiuni

Economia – scoate în evidență aspecte ale problematicei specifice perioadei

Presă – consemnează reacțiile interne și externe ce au apărut în presa vremii

Artele – reflectă progresul unei națiuni

Dreptul – reglementează statutul națiunii române, înainte și după acest proces.

Prin toate aceste componente, națiunea română și-a urmat parcursul istoric spre definitivarea unui stat unitar, național și indivizibil care a evoluat și a ajuns, în prezent, să facă parte din structuri internaționale geo-politice de referință – Uniunea Europeană și NATO.

Marea Unire din 1918 reprezintă apogeul unei istorii milenare a unei națiuni.

Pe data de 27 noiembrie, Universitatea *Spiru Haret* a organizat, la *Premium Wellness Institute*, din str. Dumitru Brumărescu nr.1-3, în Sala de conferințe, o manifestare științifică de înaltă ținută consacrată Centenarului Marii Unirii din anul 1918.

Rectorul Universității *Spiru Haret*, conferențiar universitar doctor **Aurelian A. Bondrea**, a prezentat importanța actului de la 1 Decembrie 2018 pentru evoluția ulterioară a României și principalele personalități care au contribuit la etapele unității românești. A arătat că reforma învățământului înfăptuită de Spiru Haret la începutul secolului XX a pus bazele modernizării statului român. Majoritatea soldaților de pe front fuseseră beneficiarii reformelor înfăptuite de Spiru Haret.

Prof.univ.dr. **Vergiliu Constantinescu** (lucrarea: *Congresul de la Roma, aprilie 1918, moment esențial în pregătirea și realizarea unirii românilor cu românii*) a vorbit despre problemele apărute în anul 1918 în tabăra Antantei prin curentul „defețistilor” și riscurile pe care acesta le reprezenta pentru viitorul țărilor mici din Europa de Est. A subliniat rolul pe care l-a avut sociologul Dumitru Drăghicescu în combaterea curentului defețist în țările Antantei, inclusiv prin participarea sa la Congresul de la Roma din aprilie 1918. Profesorul Vergiliu Constantinescu a lăudat inițiativa Editurii Fundației *România de Măine* de a tipări o carte a sociologului Dumitru Drăghicescu. În final a arătat că este necesar să avem curaj și să utilizăm argumente pentru cinstirea istoriei și a evenimentelor care au permis unirea românilor cu românii.

Prof.univ.dr. **Emilian M. Dobrescu** a prezentat comunicarea *100 de ani de istorie bancară în România*. În expunere a arătat că băncile reprezintă oglinda societății și economiei unei națiuni, a spiritului și gândirii economice a națiunii. A prezentat personalitatea lui Victor Slăvescu, primul istoric al Băncii naționale a României, ca și pe aceea a lui Mugur Isărescu, cel mai longeviv Guvernator de Bancă Națională din lume.

Prof.univ.dr. **Ioan N. Roșca** (lucrarea: *Teoreticieni români ai istoriei în perioada de consolidare a Marii Uniri*) a prezentat personalitatea și activitatea câtorva teoreticieni de marcă ai unirii din anul 1918. Au făcut obiectul comunicării istoricii și filosofii istoriei Nicolae Iorga și Vasile Pârvan, filosofii Constantin Rădulescu Motru, Petre P. Negulescu, istoricul A.D.Xenopol. În contextul realităților din zilele noastre a reamintit teza potrivit căreia ideile obiectivate în activitatea umană (inclusiv în domeniul politic) au capacitatea de a determina schimbarea. Ideile nu sunt însă simple cunoștințe, ci includ sentimentele oamenilor care se atașează de ele.

Prof.univ.dr. **Emil Dinga**, o personalitate care era cunoscută pentru materialele sale de mare rigoare, bazate pe cifre, (lucrarea: *Semnificația Marii Uniri în etosul românesc la început de mileniu*), a surprins de data aceasta audiența printr-o prezentare bazată pe sentimente umane profunde. A pledat pentru un nou model sau proiect de țară elaborat de elite și asumat de popor. Pentru aceasta este nevoie de o reimplicare a intelectualilor. A reamintit că democrația înseamnă în principal și dreptul de a demite, nu numai dreptul de a alege.

Conf.univ.dr. **Rodica Ursu** (lucrarea: *Conferința de la Paris și recunoașterea unirii Basarabiei*) a vorbit despre *Conferința de pace de la Paris* și eforturile delegației României de recunoaștere a drepturilor țării noastre în calitate de aliat al Antantei. Au fost menționate, de asemenea, pe bază de documente istorice problemele din Basarabia în condițiile specifice anului 1918. Auditoriul a obținut informații noi despre evoluția Basarabiei sub Imperiul Rus în perioada 1812-1918. Conf. univ. dr. Rodica Ursu a recomandat ca aniversarea *Centenarului Unirii* să dea un impuls pentru a aduna din nou suflute în jurul unui ideal.

Ambasadorul **Nicolae Mareș** a vorbit despre două personalități din *Transilvania care au avut o contribuție importantă în realizarea Unirii*: Octavian Goga și Aron Cotruș. Cu această ocazie, a felicitat Editura Fundației *România de Măine* pentru realizarea în anul *Centenarului* a celor două monografii închinată acestor mari personalități. A fost menționată contribuția adusă de Ion Dodu Bălan, autorul celor două cărți, la reintroducerea în circuitul literar din România, în anul 1970, a celor doi mari scriitori. În încheiere și-a manifestat speranța că Aron Cotruș va fi reînhamat în România, așa cum și-a dorit acesta.

Conf.univ.dr. Aurelian Virgil BĂLUȚĂ

PREUNIVERSITARIA

Asociațiile de elevi au semnat Declarația de la Baia Mare

foto:www.axanews.ro

Baia Mare, actuala Capitală a Tineretului din România, a găzduit sâmbătă, 17 noiembrie, prima conferință națională a asociațiilor de elevi, desfășurată sub titlul *Reprezentarea elevilor – trecut, prezent și perspective de viitor*. Întâlnirea a fost organizată de către Asociația Elevilor din Maramureș (AEM), cu sprijinul Consiliului Județean Maramureș. Pe lângă Asociația Elevilor din Maramureș (AEM), au luat parte: Asociația Elevilor din Constanța (AEC), Asociația Elevilor din Bacău (AEBC), Asociația Elevilor din Călărași (AECL), Asociația Vâlceană a Elevilor (AVE) și Asociația Elevilor din București și Ilfov (AEBI).

La 26 august 2013, Judecătoria Constanța a eliberat certificatul de înregistrare al asociației, moment în care Asociația Elevilor din Constanța a devenit persoană juridică. Acum există în România șase organizații independente, care reprezintă drepturile și interesele comune a peste 500.000 de elevi. Conștient de importanța unității și a conlucrării în beneficiul elevilor din România, cele șase asociații de elevi și-au asumat crearea unei platforme comune de lucru la nivel național, care se va materializa în poziții și acțiuni comune, precum și intensificarea colaborării

dintre ele. În acest sens, a fost semnată *Declarația de la Baia Mare*, un manifest în cinci puncte al asociațiilor de elevi din România și un veritabil „moment zero” al mișcării independente de reprezentare a elevilor.

Declarația de la Baia Mare a asociațiilor de elevi:

1. Pornită la drum în 2013, în numai 5 ani mișcarea asociativă independentă a elevilor din România a atins un nou nivel de dezvoltare, fiind necesară coagularea organizațiilor existente, precum și conlucrarea acestora;
2. în continuarea acestui moment important pentru mișcarea reprezentativă a elevilor din România, vom crea o platformă de discuții comune între organizațiile semnatare, în vederea comunicării eficiente, a schimbului de bune practici, precum și a poziționării comune pe subiecte de interes la nivel național;
3. vom intensifica procesul de colaborare dintre organizații în așa fel încât, în maximum doi ani, toate acestea să atingă un nivel crescut de dezvoltare organizațională, care să permită un proces de federalizare a mișcării asociative de elevi;
4. de la acest moment în viitor, ne asumăm că vom elabora poziții comune pentru subiectele de interes la nivel național pentru apărarea și respectarea drepturilor și intereselor comune ale elevilor din România, precum și pentru dezvoltarea sistemului educațional;
5. nevoile stringente ale elevilor din România sunt motivul pentru care ne asumăm că în următoarele 12 luni vom avea ca priorități comune la nivel național: creșterea costului standard per elev pentru cheltuieli materiale, rezolvarea definitivă a problemei asigurării costurilor de transport pentru elevii navetiști, influențarea politicii curriculare naționale în sensul creșterii gradului de decizie al beneficiarilor primari.

(sursa: <http://www.romaniacurata.ro/>)

Consider că această primă intruziune a asociațiilor, pe care AEM a organizat-o, va reprezenta un reper esențial pentru istoria reprezentării elevilor din România. Concret, ziua de 17 noiembrie 2018 va rămâne în calendar drept data semnării <<Declarației de la Baia Mare>>, prin care cele șase asociații prezente și-au exprimat dorința de a colabora, de a avea inițiative comune la nivel național și de a dezvolta mișcarea de reprezentare a elevilor, a declarat Darius-Marian Filip, președintele Asociației Elevilor din Maramureș, conform axanews.ro

CÂMPINA: Concurs de creație literară dedicat Centenarului

MAREA UNIRE DE LA 1 DECEMBRIE 1918

Biblioteca Municipală *Dr. C. I. Istrati* din orașul cu cele mai multe zile însorite pe an din țară, Câmpina, a organizat, printre alte activități dedicate sărbătoririi Centenarului, un **Concurs de creație literară**, adresat elevilor, cu tema *Marea Unire de la 1 Decembrie 1918*.

Având ca obiectiv creșterea interesului pentru lectură, în sprijinul demersului educativ al școlii, de formare și dezvoltare a personalității adolescenților, elevi de gimnaziu și de liceu, concursul a stârnit un interes deosebit, zeci de elevi din școlile câmpinene s-au înscris în competiție cu creații proprii, pe măsura talentului și entuziasmului specific vârstei, la una dintre cele trei secțiuni: • I. Ciclul primar: poezie și proză scurtă • II. Ciclul gimnazial: poezie, proză scurtă, și eseu • III. Ciclul liceal: poezie, proză scurtă, și eseu. Tema a fost obligatorie *Marea Unire de la 1 Decembrie 1918*.

După o primă selecție operată de propriii profesori de limba și literatura română, au fost trimise spre jurizare un număr de 47 de lucrări/texte, conform Regulamentului de organizare.

Juriul a fost alcătuit din trei scriitori câmpineni: poetul Florin Dochia, prozatorul Iulian Moreanu (ambii membri ai Uniunii Scriitorilor din România) și poetul și epigramistul Ștefan Al.-Sașa (ca o „pată de culoare” și o plăcută amintire pentru „nostalgici” – fostul baterist al cunoscutei, pe vremuri, trupe *Meteor*). După o atentă lectură și evaluare a lucrărilor înscrise în concurs, juriul a premiat lucrările a 25 de elevi.

De asemenea, elevii nepremiați au primit câte o *Diplomă de participare*, ca o apreciere a efortului și interesului manifestat pentru acest Concurs. Totodată, fiecare profesor coordonator a primit câte o diplomă și câte o carte.

Premiile au constatat în pachete cu cărți de literatură sau de istorie, rechizite și diplome. Florin Dochia și Iulian Moreanu au oferit premianților câte o carte din opera proprie.

CÂȘTIGĂTORII SUNT:

SECȚIUNE: POEZIE

Ciclul primar

- Premiul 1: Ivana Teodor (Școala Centrală)
Premiul 2: Bianca Roșu (Școala Centrală) și Ana Maria Postelnicu (Școala Centrală)
Premiul 3: David Dumitrache (Școala Centrală)

Ciclul gimnazial

- Premiul 1: Cătălina Lavinia Mihaela Ceapă și Karina Crîmphiță (Școala B. P. Hasdeu)
Premiul 2: Alexandru Ungureanu (Școala B. P. Hasdeu) și Andreea Stanciu (Școala Al. I. Cuza)
Premiul 3: Denisa Georgiana Guiu, Emanuel Goagă și Teodora Șoldea (Școala B.P. Hasdeu)

Ciclul liceal

- Premiul 1: Mara Merca (Colegiul N. Grigorescu)

SECȚIUNE: PROZĂ SCURTĂ

Ciclul primar

- Premiul 1: Alessia Păun (Școala Centrală), Maria Bianca Enache (Școala B. P. Hasdeu) și Alexia Șerban (Școala Centrală)
Premiul 2: Ștefan Tocaru (Școala I. Câmpineanu), Andrei Valentin Pășalan și Sara Maria Cotru (Școala B. P. Hasdeu)
Premiul 3: Martha Scarlat (Școala Centrală) și Ruxandra Cordoș (Școala Centrală)

Ciclul gimnazial

- Premiul 1: Ana Maria Dragomir (Școala I. Câmpineanu):

SECȚIUNE: ESEU

Ciclul gimnazial

- Premiul 1: Clara Viiu (Școala I. Câmpineanu)

Ciclul liceal

- Premiul 1: Ștefania Pleșea (C. N. Nicolae Grigorescu)
Premiul 2: Elena Gabriela Lung (C. N. Nicolae Grigorescu)
Premiul 3: Ana Maria Apostol (C. N. Nicolae Grigorescu)

Menționăm că la acest proiect coordonat de doamna Liliana Ene-Susu, responsabil bibliotecă, au fost parte Consiliul Local Câmpina și Primăria Municipiului Câmpina, în colaborare cu Societatea Scriitorilor Prahoveni.

Iulian MOREANU

Pentru prinți și prințese Seară Medievală în Parcul Mogoșoaia

Conf. univ. dr. George V. GRIGORE

Pe aleile luminate misterios ale Parcului Mogoșoaia din Ilfov, sâmbătă 17 noiembrie 2018, te puteai întâlni cu prinți și prințese, cu cavaleri și scutierii acestora, iar muzica îți picura în suflet dorința de a dansa un menuet grațios. Toate acestea au fost oferite de către Consiliul Județean Ilfov, prin Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Ilfov, manageriat de către doamna director Alexandrina Niță. Cei care s-au implicat direct în organizarea acestei întâlniri a publicului cu lumea plină de mistere a Evului Mediu au fost cei de la Asociația *OST Cultural*

Events. Au participat muzicieni din Bulgaria – *Ambient folklore*, dar și din România – *Nomen Est Omen*, care au interpretat compoziții medievale și renescentiste cu instrumente acustice actuale sau cu influențe mediteraneene – ca în cazul bulgarilor.

Elevii de la școlile din Buftea și Chitila au avut ocazia de a descoperi linogravura și atelierul de fierărie, datorită *Caravanei Meșteșugurilor* venită tocmai de la Școala de la Piscu, au pictat după modele medievale puse la dispoziție și s-au amuzat de picturile făcute direct pe fețele vesele ale celor prezenți. Pe lângă o expoziție de picturi și icoane realizate

de către elevii talentați de la Școala Gimnazială *Ion Vișoiu* din Chitila, coordonați de către doamna profesor Mariana Badea, a fost organizată și o mini expoziție de armuri, scuturi și costume medievale. Seara a fost încheiată în mod strălucitor de jocurile cu focul ale trupei brașovene *Hypnosis*, celebră în lumea spectacolelor medievale românești.

Dedicat iubitorilor universului fantastic, al poveștilor și legendelor, *Seară Medievală* s-a dovedit a fi spațiul în care istoria se îmbină cu fantezia, unde îți poți regăsi eroii copilăriei, te poți întoarce în timp în Evul Mediu, chiar pe locul unde altădată se aflau Codrii Vlăsiei, în curtea unui superb palat în stil arhitectural românesc renescentist sau stil brâncovenesc, ce se află pe marginea râului Colentina.

Evenimentul *Seară Medievală* a vizat îmbinarea în cadrul unui eveniment unitar a spectacolelor muzicale, performing arts, teatru, workshopuri, expoziții de artă și târg meșteșugăresc; a fost astfel evidențiat bogăția culturii tradiționale în spațiul european, promovarea și sprijinirea artiștilor și a creației contemporane.

Proiectul a dorit să sublinieze importanța rolului culturii pentru promovarea identității naționale, asigurarea coeziunii economico-sociale și creșterea calității vieții locuitorilor prin asigurarea accesului la valorile culturale. Scopul proiectului a fost acela de a diversifica oferta culturală și de a oferi noi modalități de valorificare a potențialului local existent, stimulând astfel consumul cultural ca opțiune pentru petrecerea timpului liber a publicului larg, dar și a turiștilor.

În acest fel specificul istoric, geografic și fizic al Palatului Mogoșoaia aflat în apropiere, a conturat idealul caracterului acestui eveniment cultural primit cu brațele deschise de către toți participanții.

VITRALII

Să te simți liber și puternic. Să porți pantaloni cât mai evazați, centuri, brățări și paftale de tinichea. Să strigi cât te țin puterile *Make love not bombs!*, să te împotrivesți războaielor de orice fel, să crezi în puterea versului. Să scuturi vântos din plețe, ca formă supremă a răzvrătirii. Să te abandonezi ritmurilor psihedelice, să te pierzi în iubirea de aproape, să încerci să schimbi lumea prin puterea florii și a cântecului.

Perioadă de înflorire și bunăstare economică fără precedent, timp al distilării nuanțelor politice și sociale, anii '70 rămân, în sufletul celor care i-au trăit, perioada cea mai frumoasă a vieții. Influența hippie avea să ajungă și în România acelor ani, perioadă de deschidere și relaxare ideologică fără precedent, din păcate

irepetabilă, în care avea să se nască cea mai profundă filosofie a culturii, unității și creativității fără limite. Crezând într-o altă lume, total opusă societății materialiste-caniciste a acelor vremuri, tinerii de atunci au fost martorii unei descătușări de forțe, ai unei uriașe spiritualizări.

A fost epoca paradoxului, a înfruntării blânde între generații, a revenirii la liniștea tradițiilor, la mat '70ca începuturilor, la răbdare, pasiune, devotament, civism, la pace. Cine își mai amintește acum de brăduții din becuțele care împodobeau stâlpii de iluminat din centrul Bucureștilor, în preajma Crăciunului? Sau de *Moș Gerilă* care oprea copiii pentru a le oferi bomboane, în fața magazinelor de jucării? Greu de crezut, nu-i așa?

Se apropie sărbătorile. Să ne simțim, iarăși, liberi și puternici. Să credem din nou în puterea versului, să ne pierdem încă o dată în iubirea de aproape, să uităm de ură, să schimbăm lumea prin puterea florii. E timpul.

;) Dragoș CIOCĂZAN

Clipa ca imagine. Teatru și fotografie – o lansare aniversară

vremelnicia. De la epoca primelor forme de ritual și până la era lui „homo selfius”, ființa umană a avut nevoie de ispita timpului oprit în loc. Într-un loc anume: rama scenei, dreptunghiul unei imagini decupate, poate ambele deodată. În asemenea frânturi de veșnicie se oglindește fie întreg universul, fie intimitatea unui singur suflet. Iar cei care ne-au învățat să le prețuim se numesc Henri Cartier-Bresson, Richard Avedon, Annie Leibovitz sau Giorgio Strehler, Robert Wilson, Silviu Purcărete... Despre ei, despre alți maeștrii ai privirii, despre teatralitatea fotografiei și magia fotografică a teatrului este vorba în această carte.” (Octavian Saiu)

Teatrul Național Radiofonic - pe lista scurtă a premiilor BBC Audio Drama Awards 2019

Producția Teatrului Național Radiofonic *Sposedania* – scenariu radiofonic de Doina Papp după romanul *Demonii* de F. M. Dostoievski, regia artistică Ilinca Stih, se află pe lista scurtă a premiilor *BBC Audio Drama Awards 2019*, la secțiunea *Cea mai bună dramă europeană*. Premiile *BBC Audio Drama* se acordă pentru originalitatea și

calitatea spectacolelor audio on air și online și dau recunoaștere creativității actorilor, scriitorilor, producătorilor, designerilor de sunet și altora care lucrează în acest gen. Finaliștii vor fi anunțați marți, 8 ianuarie 2019, iar câștigătorii duminică, 3 februarie 2019, într-o ceremonie ce se va ține la Teatrul de Radio de la BBC Broadcasting House Londra.

Invitații în lumea artelor plastice

Un ilustru necunoscut - pictorul Marius Cilievici

„Exponent de vârf al generației sale” și „ultimul reprezentant al unei școli de pictură axată pe...temelia studiului academic”, Marius Cilievici (1930-2001), acest „ilustru necunoscut”, cum îl numea Ion Lazăr, a fost un strălucit discipol, dar nu singurul, al profesorului Alexandru Ciucurencu. În 1956 absolvă Facultatea de Arte Plastice a Institutului N. Grigorescu București. Marcat în mod vizibil de ultima perioadă din creația maestrului său, în care interesul pentru linie devine visceral fără a neglija picturalul scaldat în lumina colorată, care acoperă spațiul bidimensional, în transpunere aproape aplatizată a culorii, Marius Cilievici radiografia schema subiectului așezată în centrul imaginii, pentru a contura în cât mai puține linii forma figurativă devenită sugestie și pentru a lăsa privitorul să se confrunte cu sensurile tabloului, pentru că, fiu de preot fiind, Marius Cilievici a înțeles la modul filosofic spiritualitatea ființei mergând la esența acesteia, idealizată prin tematica selectată și prin sinteza plastică. Marius Cilievici a fost un vizionar precoce. Ajuns la finele studiilor academice de specialitate, viziunea sa se diversifică producându-se o detașare, nu totală, dar semnificativă, de estetica profesorului său. Lucrarea de licență este bine încheiată, având centrul de interes focalizat pe cel martirizat, cu unghiul perspectival de jos în sus, cu personajele convergând spre eroiul principal al cărui sacrificiu este privit cu trufe de reprezentanții autorităților și cu umilință de oamenii din popor care au capetele plecate. Însă, această reușită artistică fusese precedată de o alta, care viza genul graficii, mai exact ilustrația de carte, specie care a contribuit esențial la organizarea sintetică a discursului plastic al lui Marius

Cilievici, cel care, împreună cu colegul său Iacob Lazăr, studenți în ultimul an de facultate, fiind îngrijorați de starea materială, și-au încercat norocul la o editură care i-a refuzat. Căutând o ieșire din această situație, Iacob Lazăr a apelat la sfatul lui Gheorghe Labin, care era profesor în Institutul de Arte Plastice, rugându-l să-i ajute. Acesta i-a telefonat lui Jules Perahim și astfel doi viitori mari artiști români, încă studenți la vremea aceea, au ilustrat sub pseudonimul Ion Ion capodopere ale literaturii universale semnate de Dostoievski, Gogol, Turgheniev, Charles Dickens, Edgar Allan Poe, Irving Stone, Gala Galaction.

Marius Cilievici s-a aplecat și asupra portretelor de copii, desene colorate în care privirea curioasă, scrutătoare, deși redusă ca spațiu plastic, are forța expresivă a suprafețelor mari de culoare ce descriu planurile faciale. Catalogată drept eliptică și laconică, pictura sa a devenit originală, alăturarea unui singur element de limbaj plastic, linia, și a unui singur mijloc de expresie, culoarea, în definitiv o sinteză condusă până la constrângerea și claustrarea semnelor și a materiei picturale.

Lucrările lui Marius Cilievici se află în colecții particulare, în Muzeul de Artă a României, în muzee din Constanța, Iași, Galați, Botoșani și Suceava. (G.M.)

Revine la Muzeul Cotroceni expoziția

Marea Unire. De la victoria în Primul Război Mondial la Încoronarea Suveranilor României Mari

La Muzeul Național Cotroceni s-a redeschis, în Spațiile medievale, expoziția *Marea Unire. De la victoria în Primul Război Mondial la Încoronarea Suveranilor României Mari*, proiect ce a deschis Anul Centenarului la MNC și care acum este prezentat într-o formă nouă, îmbogățită. Expoziția, care rememorează cel mai important moment din istoria României moderne, a ajuns, pe parcursul anului 2018, la un public numeros și eterogen, aceasta fiind itinerată atât în țară (Brașov, Galați, Iași, Constanța, Alba-Iulia, Râșnov, Tecuci), cât și în străinătate (Chișinău, Riga, Vilnius, Istanbul, Baku, Roma). La finalul unui an de documentare minuțioasă și dedicată, Muzeul Național Cotroceni oferă vizitatorilor un proiect expozițional amplu și oportunitatea de a admira numeroase mărturii ale vremii, prezentate pentru prima oară în acest spațiu.

Proiectul *Marea Unire. De la victoria în Primul Război Mondial la Încoronarea Suveranilor României Mari* reunește, în imaginile și obiectele expuse, ipostaze cruciale ale istoriei Marii Uniri, precum implicarea regelui Ferdinand și a reginei Maria în deciziile politice și militare care au marcat încheierea războiului; familia regală Ferdinand și Maria, atât în perioada cât se afla încă la Iași, cât și după revenirea în București; continuarea procesului de consolidare a Marii Uniri și recunoașterea ei pe plan internațional; turneul în Transilvania (1919); vizitele din Bucovina și Basarabia (1920); consfințirea Marii Uniri odată cu încoronarea regelui Ferdinand și a reginei Maria la Alba Iulia la 15 octombrie 1922.

Expoziția va fi deschisă publicului, la Muzeul Național Cotroceni, până pe 27 ianuarie 2019.

Valori românești

Clara HASKIL

– un pianist
de excepție
și un destin
al extremelor

*Dacă vă par uneori absentă,
departe, distantă, este pentru că urmăresc
fără odihnă un vis.*

Deși a fost apreciată de cele mai ilustre personalități ale epocii sale, pianista Clara Haskil a cunoscut succesul după vârsta de 50 de ani, însă recunoașterea talentului ei a rămas o certitudine, demnă de paginile celor mai importante enciclopedii. În România, este supranumită soarele negru al clapelor și este omagiată, pentru prima dată în 2014, printr-un festival organizat la Sibiu la inițiativa pianistei Alina Azario.

Născută la București în 7 ianuarie 1895, Clara Haskil provine dintr-o familie de evrei. Primii pași în muzică îi face sub îndrumarea mamei, iar la 5 ani cântă în fața Reginei Elisabeta a României, care-i pune la dispoziție o bursă de studii. La doar 6 ani, urmează Conservatorului din București, apoi, la 7 ani, face progrese cu profesorul Richard Robert la Academia de Muzică din Viena, astfel încât, la 10 ani, susține primul ei concert public, fără partitură.

În 1905 devine eleva lui Alfred Cortot la Conservatorul din Paris, însă acesta, referindu-se la maniera de interpretare a unui anumit pasaj, îi reproșează cu brutalitate că ar cânta „ca o femeie de serviciu”. Din acest moment până la succesul târziu, recunoscut abia în anii deplină maturități artistice, Clara Haskil și-a urmat destinul pas cu pas, în șlefuirea talentului decisivă fiind întâlnirea cu maestrul Joseph Morpain.

A studiat în paralel pianul și vioara, în 1910 devenind absolventă a Conservatorului din Paris cu Premiul I la ambele instrumente. Talentul Clarei Haskil a fost susținut și de anatomia degetelor, neobișnuit de lungi, la maturitate ea reușind să cuprindă 12 clape între arătător și degetul mic. Din cauza unei tuberculoze osoase, pentru care va purta corset de ghips, anii Primului Război Mondial o găsesc imobilizată la Berk, în nordul Franței. Dealtfel, această scolioză o va deranja toată viața fiind pecetea unui destin al extremelor, între durere, suferință, succes și împlinire profesională. Va suporta o nouă operație în 1942 de o tumoare ce-i apăsa nervul optic.

Clara Haskil cântă puțin între 1909 și 1938, concerte de caritate sau doar cât să-și achite rochia de scenă. Susține recitaluri la Ateneul Român din București, la Lausanne, Geneva, New York, Londra, în Belgia, la Philadelphia, singură sau împreună cu Pablo Casals, George Enescu, Leopold Stokowski, Eugene Isaye, Nikita Magaloff, Dinu Lipatti, pe care îl întâlnește în 1936 la Paris și pentru care cultivă o prietenie memorabilă. Primele succese rămân însă fără ecou. Potrivit mărturiilor surorii ei, Lily Haskil, n-avea încă o locuință, impresar și nici pian.

Din 1927 până în 1940 locuiește în Franța, apoi din cauza originii evreiești ajunge în 1941 în zona liberă, la Marsilia, iar în 1942 se refugiază în Elveția, stabilindu-se la Vevey, unde va fi naturalizată în 1949.

Îl întâlnește pe violonistul Arthur Grumiaux în anul 1950, alături de care formează un duo celebru și începe să se impună în fața publicului. Între 1952 și 1957 colindă lumea, având câte 80 de concerte pe sezon împreună cu cele mai renumite orchestre și dirijori în Europa, S.U.A. și Canada. Cu Herbert von Karajan face un turneu de trei săptămâni care-i aduce, în sfârșit, succesul binemeritat. Cele 11 concerte susținute în 1956 în *Anul Mozart* sub bagheta celebrului dirijor german o consacra definitiv ca interpretă desăvârșită a lucrărilor genului de la Salzburg. Întrebată de un dirijor cum îl concepe ea pe Mozart, Clara Haskil avea să răspundă simplu: „Eu nu îl concep pe Mozart, îl cânt numai așa cum este scris în partitură!”

Guvernul francez îi acordă în 1957 *Legiunea de Onoare* în grad de Cavalier, evenimentul fiind sărbătorit în primăvara anului 1958 la Manoir du Ban, pe domeniul ilustrului ei prieten Charlie Chaplin, la Corsier sur Vevey. A primit, de asemenea, de trei ori Marele Premiu al Discului din partea Academiei *Charles Cros*, în 1953, 1956 și împreună cu Arthur Grumiaux în 1957.

Moare în plină glorie la 7 decembrie 1960 împiedicându-se de o treaptă în Gara Centrală din Bruxelles și este înmormântată la Paris, în cavoul familiei din Cimitirul Montparnasse.

O piață și o stradă din Vevey îi poartă în prezent numele, iar din doi în doi ani se desfășoară un concurs de pian, în colaborare cu *Săptămânile Internaționale de la Lucerna*, sub egida *Asociației Clara Haskil*, constituită în 1962.

Cristina MOLDOVEANU

Spectacolul 100 de minute de libertate - la FITS 2019

Spectacolul *100 de minute de libertate*, de Bogdan Sărătean, prima coproducție dintre Teatrul Național Radu Stanca Sibiu și Teatrul Național Satiricus Ion Luca Caragiale Chișinău dedicată Centenarului Marii Uniri, va fi prezentat în anul 2019 în cadrul celei de-a 26-a ediții a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu

– FITS 2019. Din distribuție, alături de actorii din Republica Moldova, fac parte actorul TNRS Ali Deac și studenții școlii sibiene de teatru: Alexandrina Grecu, Andrada Olteanu și Andrei Suveică. Spectacolul *100 de minute de libertate* este realizat cu sprijinul Universității *Lucian Blaga* din Sibiu, Departamentul de *Artă Teatrală*.

PAPA FRANCISC – LA ANIVERSARE

(urmare din pag. 1)

Jorge Mario Bergoglio s-a născut la 17 decembrie 1936, la Buenos Aires, într-o familie de emigranți italieni, fiind unul dintre cei cinci copii ai unui muncitor de cale ferată italian. A studiat chimia la Buenos Aires, apoi a urmat cursurile seminarului din Villa Devoto (Buenos Aires). A obținut, în 1960, licența în filosofie la Colegio Máximo San José din San Miguel (Buenos Aires), apoi a predat, în 1964 și 1965, literatură și psihologie la Colegio de la Inmaculada din Santa Fe și, în 1966, la Colegio del Salvador din Buenos Aires.

Jorge Mario Bergoglio a intrat în Societatea lui Isus la 11 martie 1958 și a studiat pentru a deveni preot la seminarul iezuit în Villa Devoto. Însemnul iezuit figurează pe stema de cardinal și pe cea de Papă.

De subliniat că unul din formatorii spirituali ai lui Bergoglio a fost preotul greco-catolic Ștefan Czmil, refugiat din Ucraina, care l-a inițiat în spiritualitatea creștină răsăriteană, apropiindu-l de Biserica greco-catolică.

A fost hirotonit preot în data de 13 decembrie 1969.

În anul 1992, Papa Ioan Paul al II-lea l-a numit episcop auxiliar de Buenos Aires. Consacrarea sa episcopală a avut loc în data de 27 iunie 1992; la 28 februarie 1998 a devenit arhiepiscop de Buenos Aires, iar la 6 noiembrie 1998 i-a fost încredințată suplimentar jurisdicția episcopală asupra credincioșilor de rit bizantin din Argentina, inclusiv a celor aparținând Bisericii Române Unite cu Roma.

În consistoriul din 21 februarie 2001 Papa Ioan Paul al II-lea l-a ridicat la demnitatea de cardinal.

La 13 martie 2013, cardinalului Jorge Mario Bergoglio a fost ales – se spune – cu 90 de voturi din 115, Papă; și-a luat numele de Francisc, în amintirea slăvitului Sfânt Francisc de Assisi, cu toate că i s-a sugerat să își ia numele de Adrian. Slujba de inaugurare a pontificatului a avut loc la 19 martie 2013 cu participarea Patriarhului Bartolomeu I al Constantinopolului (ceea ce a constituit o premieră pentru epoca modernă), pe care îl va întâlni și la Ierusalim în anul următor.

Se știe că apreciază operele scriitorilor: Friedrich Hölderlin /lucrarea de doctorat și-a scris-o în germană/, Jorge Luis Borges și Feodor Mihailovici Dostoievski. Îi plac filmele neorealismului italian. Iubește fotbalul și este susținător al echipei argentinienne San Lorenzo de Almagro din liga întâi.

La 24 noiembrie 2017, Papa Francisc a fost ales membru de onoare al Academiei Române.

Sfântul Părinte la Academia Pontificală de Științe /12 noiembrie 2018/

CUGETĂRI DESPRE ȘTIINȚĂ

Știință/societate

Este adevărat că știința și tehnologia influențează asupra societății, dar și popoarele cu valorile lor și obiceiurile lor influențează știința. Adesea direcția și emfaza, caracteristice unor dezvoltări ale cercetării științifice sunt influențate de opinii pe larg împărtășite și de dorința de fericire înăscută în natura umană. Totuși, avem nevoie de atenție mai mare față de valorile și față de bunurile fundamentale care stau la baza relației dintre popoare, societate și știință. Această relație cere o regândire, în vederea promovării progresului integral al fiecărei ființe umane și al binelui comun.

Știința/Lumea spirituală

Siguranța frumoasă a turnului de fildeş de la începutul timpurilor moderne a lăsat de mult locul unei neliniști salutare, motiv pentru care omul de știință de astăzi se deschide mai ușor la valorile religioase și întrevide, dincolo de cuceririle științei, bogăția lumii spirituale a popoarelor și lumina transcendenței divine.

Arme nucleare/interzicere

Pe urma predecesorilor mei, reafirm importanța fundamentală de a ne angaja în favoarea unei lumi fără arme nucleare (cf. *Mesaj adresat Conferinței ONU pentru a negocia un tratat despre interzicerea armelor nucleare*, 23 martie 2017), și cer – așa cum au făcut sfântul Paul al VI-lea și sfântul Ioan Paul al II-lea – oamenilor de știință colaborarea activă la scopul de a-i convinge pe guvernanți despre inacceptabilitatea etică a acestui armament din cauza daunelor ireparabile pe care el le provoacă omenirii și planetei.

Lumea științifică

În trecut, lumea științifică a asumat poziții de autonomie și de autosuficiență, manifestând atitudini de neîncredere față de valorile spirituale și religioase; astăzi, în schimb, pare să fi conștientizat mai mult realitatea tot mai complexă a lumii și a ființei umane.

Stiluri de viață

Depășirea foamei și setei, a mortalității ridicate și a sărăciei, în special printre cei opt sute de milioane de nevoiași și excluși de pe pământ, nu va fi obținută fără o schimbare în stilurile de viață.

Slujirea pozitivă

Biserica nu așteaptă de la știință să urmeze numai principiile eticii, care sunt un patrimoniu inestimabil al neamului omenesc. Ea așteaptă o slujire pozitivă, pe care o putem numi ca sfântul Paul al VI-lea „caritatea științei”.

Schimbările globale

Schimbările globale sunt tot mai influențate de acțiunile umane. De aceea sunt necesare și răspunsuri adecvate pentru salvagardarea sănătății planetei și a populațiilor, o sănătate pusă în pericol de toate acele activități umane care folosesc combustibil fosil și despăduresc planeta (Scrisoarea enciclică *Laudato si'*, 23). Comunitatea științifică, așa cum a făcut progrese în identificarea acestor riscuri, acum este chemată să prospecteze soluții valabile și să convingă societățile și pe liderii lor să le urmărească.

Dezarmarea

Reafirm necesitatea unei dezarmări despre care astăzi se pare că nu se mai vorbește la acele mese în jurul cărora se iau marile decizii. Fie ca și eu să-i pot mulțumi lui Dumnezeu, așa cum a făcut sfântul Ioan Paul al II-lea în testamentul său, pentru că în pontificatul meu a fost crutată lumea de tragedia imensă a unui război atomic.

Despre drepturile universale

Drepturile universale proclamate trebuie să devină realitate pentru toți și știința poate contribui în mod decisiv la acest proces și la dărâmarea barierelor care îl împiedică.

Rolul cercetării

Cercetarea științifică să slujească tuturor, cu scopul ca popoarele de pe pământ să fie saturate, adăpate, vindecate și formate.

Comunitatea științifică

Comunitatea științifică este parte a societății și nu trebuie să se considere ca separată și independentă, dimpotrivă, ea este chemată să slujească familia umană și dezvoltarea sa integrală.

Politica și economia/Știința

Politica și economia popoarelor să scoată din cercetarea științifică indicații pentru a înainta cu certitudine mai mare spre binele comun, în folosul în special al săracilor și al celor nevoiași, și spre respectarea planetei.

Scenarii pentru adoptarea euro în 2024.

România va publica în decembrie raportul privind aderarea la Zona Euro

Potrivit unor surse apropiate discuțiilor, în luna decembrie, Comisia consultativă pentru adoptarea euro în locul leului va publica raportul de adoptare a monedei unice europene de către România și planul de măsuri și implementare a acestora. Aceleași surse ne-au declarat că există trei scenarii propuse în proiect, în funcție de care, până în 2024, România ar putea trece la euro. Mai întâi va trebui însă să intre în anticamera euro, ERM II - mecanismul european al ratelor de schimb, unde stă minimum doi ani. O staționare mai mare a României în acest mecanism și neîndeplinirea criteriilor de convergență ar transforma România în colonie, fără nicio putere de decizie în zona euro, fără politică monetară sau fiscală proprie.

În esență, sunt propuse trei scenarii prin care România ar putea ajunge în șase ani să aibă șanse să aibă un PIB care să reprezinte 65%, 70% sau 75% din PIB-ul zonei euro. Scenariul de mijloc, considerat momentan a fi cel mai echilibrat, presupune ca, în următorii șase ani, România să aibă o creștere economică de 4%, să țină deficitele sub control (și cel comercial, și cel bugetar și cel de cont curent), țările din zona Euro să aibă în toată această perioadă creșteri economice de 1% sau 2% maximum. În aceste condiții, PIB-ul României ar putea ajunge la 70% din PIB-ul țărilor din zona euro. La ora actuală, PIB-ul României este de 59% din nivelul PIB-ului din țările UE. Spre comparație, Ungaria are la ora actuală PIB-ul la un nivel de 64% din PIB-ul țărilor UE și se gândește să adopte euro când va ajunge PIB Ungariei să reprezinte 90% din PIB-ul Zonei Euro.

Dacă raportul va fi aprobat în varianta de mijloc, este foarte probabil ca în 2024 să intrăm în ERM2, mecanismul european al ratelor de schimb, în care orice țară este obligată să stea minimum doi ani. Dacă acest termen se prelungește, el se poate prelunge la infinit, ar transforma România într-o colonie a Zonei Euro, pentru că neîndeplinirea criteriilor de convergență îi va lua orice putere de decizie în Uniune. O trecere forțată la euro distruge posibilitatea existenței de creștere economică bazată pe consum, ea va trebui realizată pe investiții.

Criteriile de convergență se referă la politica financiară, nivelul și stabilitatea prețurilor, al dobânzilor și cursul de schimb, un deficit bugetar care trebuie să fie sub 3% din PIB, iar gradul de îndatorare publică să fie sub 60% din PIB. Problema majoră acum este cea a dezechilibrului din zona deficitelor.

Daniel Dăianu: Colectarea veniturilor din impozite și taxe la buget trebuie să crească cu 3-4% din PIB până la intrarea în anticamera euro

Reglarea deficitelor externe, un deficit bugetar de maximum 1% din PIB, o deviație a inflației de plus/minus 1% față de inflația din Zona Euro, un curs de schimb care să nu devieze (după stabilirea parității) cu mai mult de 15% sau chiar 2,5%, în funcție de varianta aleasă (pentru ERM II), o creștere economică medie de 4% anual și atingerea unui prag al PIB-ului de 70%-75% din PIB-ul economiilor din Zona Euro sunt doar câteva dintre constrângerile impuse de aderarea la euro, care presupune intrarea inițială în ERM II. Fără intrarea în mecanismul cursurilor de schimb (ERM II), de minimum doi ani, și împlinirea condițiilor cerute de acesta, România nu are ce căuta în Zona Euro. „Pentru a îndeplini aceste cerințe, trebuie să avem o scădere anuală de

EDUCAȚIE FINANCIARĂ

0,5% a deficitului bugetar și revederea regimului fiscal al României pentru a putea obține în următorii câțiva ani o creștere a ponderii veniturilor în PIB cu 3%-4%”, spune Daniel Dăianu, membru al Consiliului de Administrație al BNR.

În condițiile unei treceri la euro în 2024, așa cum a afirmat ministrul de Finanțe, Eugen Teodorovici, trebuie știut că, în 2022, România ar trebui să intre în mecanismul cursurilor de schimb (ERM II), o perioadă foarte dură pentru economia românească. Intrarea în ERM II nu presupune însă intrarea obligatorie în Zona Euro. Teoretic, orice stat care aderă la zona unică și la euro trebuie să stea minimum doi ani în acest sistem ERM II. Existența unui Consiliu Monetar (cazul Bulgariei, de exemplu) face mult mai ușoară adoptarea monedei unice. În cazul României nu se poate vorbi de așa ceva. În plus, în cazul Țărilor Baltice, aderarea la euro a durat mult mai mult timp deoarece acestea nu au trecut pragul ERM II. În plus, după cum arată Daniel Dăianu, aceste țări au trecut la euro după recesiuni foarte mari și diverse probleme ale sistemului bancar.

Mugur Isărescu: Forțarea procesului de trecere la euro este la fel de nocivă ca amânarea lui

Mugur Isărescu a vorbit despre riscurile forțării unui proces de convergență (indicatorii pe care România trebuie să-i îndeplinească pentru a intra în zona euro) la Conferința privind integrarea economică europeană de la Viena. El a arătat că timp de doi ani țara noastră a îndeplinit criteriile de convergență (fără a intra în mecanismul cursurilor de schimb), iar din 2018 dobânzile și inflația pe termen lung nu se mai încadrează, subliniind necesitatea unei convergențe durabile. Isărescu a arătat că România a avut una din cele mai rapide rate de creștere a puterii de cumpărare, dar că între diferitele regiuni ale țării decalajele sunt foarte mari.

În cazul în care nu se realizează acest lucru, aderarea poate avea costuri foarte mari pentru țara care s-a grăbit să adopte moneda unică. „Convergență reală constituie o premisă pentru limitarea la minimum a costurilor asociate cu pierderea independenței politicii monetare ulterior adoptării euro”, spune guvernatorul, arătând că țările care s-au grăbit să adopte euro, chiar cu un grad de convergență mai scăzut, au constat că zona euro nu este un loc confortabil pentru economiile cu nivel scăzut de competitivitate sau cu piețe rigide.

În ciuda progreselor economice înregistrate de România, succesul adoptării monedei unice presupune identificarea momentului optim, cu atât mai mult cu cât nu toți membrii actuali și-au îmbunătățit criteriile de convergență după aderarea la euro. „Pentru a rămâne pe calea cea bună, convergența economică – atât cea reală, cât și cea nominală – trebuie să avanseze în concordanță cu fundamentele economiei, altminteri progresul ar fi periclitat de derapaje abrupte. La urma urmei, forțarea procesului de convergență este tot atât de nocivă precum amânarea lui”, a precizat Mugur Isărescu.

În discursul său, guvernatorul a precizat că în intervalul iulie 2015 - noiembrie 2017, România a îndeplinit toate criteriile de convergență prevăzute în Tratatul de la Maastricht (dar fără să participe la mecanismul cursului de schimb). Faptul că, la momentul actual, valorile de referință pentru rata dobânzii pe termen lung și pentru inflație nu mai sunt îndeplinite reprezintă un avertisment că ar trebui depuse eforturi pentru realizarea convergenței nominale într-o manieră durabilă, nu accidentală sau temporară.

Gabriela ȚINTEANU

PROGRAMUL TVH

MARȚI – 4 decembrie 2018	MIERCURI – 5 decembrie 2018	JOI – 6 decembrie 2018	VINERI – 7 decembrie 2018
07:00 Film documentar 07:30 Știri + Meteo (r) 08:00 Film documentar 08:30 Film documentar 09:00 Film artistic (r) 11:00 Destinații de călătorie (r) 12:00 Film serial – <i>A fost odată ca niciodată</i> (r) 13:00 Film serial – <i>Maria Clara</i> 14:00 Film serial – <i>Alesul inimii</i> (r) 15:00 Film artistic (r) 17:00 Film serial – <i>A fost odată ca niciodată</i> 18:00 Vremea Live 18:05 Filmul de colecție 20:00 Știri 20:25 Vremea Live 20:30 Film artistic românesc – <i>Iancu Jianu Haiducul</i> (1981). Regizor: Dinu Cocea. Genul: dramă 22:30 Film serial – <i>Cavalerii cerului</i> 23:00 Film artistic – <i>Dragonwolf</i> (2013). Genul: acțiune. 01:00 Știri (r) 01:30 Film serial – <i>Mara Clara</i> (r) 02:30 Film serial – <i>Alesul inimii</i> (r) 03:30 O lume în 30 de minute (r) 04:00 Film serial (r) 04:30 Film documentar (r) 05:00 Film artistic (r)	07:00 Film documentar 07:30 Știri + Meteo (r) 08:00 Film documentar 08:30 Film documentar 09:00 România spirituală – live 10:30 Secretele succesului (r) 12:00 Film serial – <i>A fost odată ca niciodată</i> (r) 13:00 Film serial – <i>Mara Clara</i> 14:00 Film serial – <i>Alesul inimii</i> (r) 15:00 Film artistic (r) 17:00 Film serial – <i>A fost odată ca niciodată</i> 18:00 Vremea Live 18:05 Filmul de colecție 20:00 Știri 20:25 Vremea Live 20:30 Film artistic românesc – <i>Piatra galbenă</i> (2011); Regizor: Nick Vallelonga. Genul: dragoste. 22:30 Film serial – <i>Cavalerii cerului</i> 23:00 Film artistic – <i>Pierre și Jean</i> – (1977). Genul: romantic. 01:00 Știri (r) 01:30 Film serial – <i>Mara Clara</i> (r) 02:30 Film serial – <i>Alesul inimii</i> (r) 03:30 Povești franceze (r) 04:30 Film documentar 05:00 Film artistic	07:00 Film documentar 07:30 Știri + Meteo (r) 08:00 Film documentar 08:30 Film documentar 09:00 România spirituală - ediție specială – (transmisiune directă a Sfintei Liturghii de la Catedrala Patriarhală din București – Sf. Ierarh Nicolae –) Arhiepiscopul Mirelor Lichiaiei 11:30 Film documentar 12:00 Film artistic – <i>A fost odată ca niciodată</i> (r) 13:00 Film serial – <i>Mara Clara</i> 14:00 Film serial – <i>Alesul inimii</i> (r) 15:00 Film artistic (r) 17:00 Film serial – <i>A fost odată ca niciodată</i> 18:00 Vremea Live 18:05 Filmul de colecție 20:00 Știri 20:25 Vremea Live 20:30 Film artistic – <i>Promovare cu scânteii</i> (2007). Regia: Stephen Berra. Genul: comedie/dramă. 22:30 Film serial – <i>Cavalerii cerului</i> 23:00 Film artistic – <i>Ducesa de Langeais</i> . Regia: Jean Claude Carriere. Genul: romantic. 01:00 Știri (r) 01:30 Film serial – <i>Mara Clara</i> (r) 02:30 Film serial – <i>Alesul inimii</i> (r) 03:30 Crezi că știi (r) 04:30 Film documentar 05:00 Film artistic (r)	07:00 Film documentar 07:30 Știri + Meteo (r) 08:00 Film documentar 08:30 Film documentar 09:00 Film artistic (r) 11:00 Crezi că știi? (r) 11:30 Film documentar 12:00 Film serial – <i>A fost odată ca niciodată</i> (r) 13:00 Film serial – <i>Mara Clara</i> 14:00 Film serial – <i>Alesul inimii</i> (r) 15:00 Film artistic (r) 17:00 Film serial – <i>A fost odată ca niciodată</i> 18:00 Vremea Live 18:05 Filmul de colecție 20:00 Știri 20:25 Vremea Live 20:30 Film artistic – <i>Al meu! Ba, al meu!</i> (2016). Regia: Huck Botko; Genul: comedie. 22:30 Film serial – <i>Cavalerii cerului</i> 23:00 Film artistic românesc – <i>Teama de necunoscut</i> (2008). Regia: Kristina Lloyd. Genul: dramă 01:00 Știri (r) 01:30 Film serial – <i>Mara Clara</i> (r) 02:30 Film serial – <i>Alesul inimii</i> (r) 03:30 Crezi că știi (r) 04:30 Film documentar (r) 05:00 Film artistic (r)
SÂMBĂȚĂ – 8 decembrie 2018	DUMINICĂ – 9 decembrie 2018		LUNI – 10 decembrie 2018
07:00 Știri + Meteo (r) 07:30 Film pentru copii 09:00 România spirituală 11:30 Film documentar 12:00 Film documentar 13:00 Secretele succesului 14:30 Film documentar 15:00 Film documentar 16:00 Crezi că știi? 17:00 Film artistic (r) 19:00 Interviuurile lui Matei Georgescu 20:00 <i>Petrecere la han</i> – Emisiune de folclor 23:00 Jurnal Viral 23:30 Film artistic românesc – <i>Thale: Un secret întunecat</i> (2012). Genul: thriller 01:30 Film artistic (r) 03:30 Film documentar 04:30 Film documentar 05:00 România spirituală (r)	07:30 Film pentru copii 09:00 România spirituală 11:30 Film documentar 12:00 Destinații de călătorie (r) 13:00 Petrecere la han (r) 16:00 Crezi că știi? 17:00 Povești franceze 18:00 Ochiul de veghe 18:30 O lume în 30 de minute 19:00 Film documentar 20:00 Film artistic – <i>Rătăcire</i> 22:00 Film artistic – <i>Tigru și dragon</i> (2000). Genul: acțiune/fantanzie 00:00 Film documentar 00:30 Film documentar (r) 01:00 Povești franceze (r) 02:00 Petrecere la han (r) 05:00 România spirituală (r)		07:00 Film documentar 07:30 Jurnal Viral (r) 08:00 Film documentar 08:30 Ochiul de veghe (r) 09:00 Film artistic (r) 11:00 Interviuurile lui Matei Georgescu (r) 12:00 Film serial – <i>A fost odată ca niciodată</i> (r) 13:00 Film serial – <i>Mara Clara</i> 14:00 Film serial – <i>Alesul inimii</i> (r) 15:00 Film artistic (r) 17:00 Film serial – <i>Dragoste oarbă</i> 18:00 Vremea Live 18:05 Filmul de colecție 20:00 Știri 20:25 Vremea Live 20:30 Film artistic 22:30 Film serial – <i>Cavalerii cerului</i> 23:00 Film artistic 01:00 Știri (r) 01:30 Film serial – <i>Destine furate</i> (r) 02:30 Film serial – <i>Alesul inimii</i> (r) 03:30 Interviuurile lui Matei Georgescu 04:30 Film documentar (r) 05:00 Film artistic (r)

Căsuța plantelor din țarină - marele câștigător al concursului

JURNALISM ECO PENTRU UN MEDIU CURAT

• Proiectul Jurnalism eco pentru un mediu curat, organizat de ECOTIC împreună cu Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România, și-a anunțat câștigătorul.

În perioada 3 mai și 4 decembrie, jurnaliști și viitori jurnaliști din toată țara au participat la activitățile care prezintă bune practici în domeniul protecției mediului: de la protejarea biodiversității în Parcul Natural Văcărești, la acțiuni de ecologizare, festivaluri care au luat în considerare componenta de mediu și la companii care au făcut din protecția mediului o afacere sustenabilă. Toate acestea au demonstrat un interes crescând pentru activitățile de protecție a mediului înconjurător din partea ONG-urilor, a companiilor, a instituțiilor publice și de învățământ și, nu în ultimul rând, a publicului larg.

Articolul câștigător, *Căsuța Plantelor din arină*, scris de Mirela Lazurca, prezintă o inițiativă a unor tineri din zona Transilvaniei, care doresc să readucă plantele

din flora spontană în viața de zi cu zi a românilor. „Efectele lor sunt mult mai puternice comparativ cu ale celor cultivate, iar forța lor crește pe măsură ce mediul în care se dezvoltă este curat, departe de poluare și de îngreșăminte chimice. Există numeroase plante comestibile, curative, tinctoriale care aproape au căzut în uitare și care așteaptă cu răbdare să fie redescoperite.” se precizează în articol. Singura de acest fel din România, *Căsuța Plantelor* face parte dintr-o rețea europeană de peste 30 de locații în care toate activitățile au ca punct comun redescoperirea plantelor sălbatice.

Premiul, un laptop de ultimă generație, va fi acordat câștigătoarei în cadrul *Galei Premiilor pentru un Mediu Curat* ediția a X-a, din această lună.

De asemenea, alte trei articole au atras atenția juriului și a publicului: *Sălcea-i „fruncea”!* și *Peste 6000 de orădeni au început să depună deșeurile în trei fracții distincte, colectând separat și resturile vegetale*, ambele scrise de Adriana Totorean, prezentând bune practici de colectare separată în județul Bihor, și *Despre Biodeck, un prim pas în lupta cu poluarea prin plastic în România*, scris de Ioana Popescu, ce descrie un model de business sustenabil axat pe prevenția deșeurilor din plastic prin promovarea de alternative ecologice.

Concursul Jurnalism eco pentru un mediu curat se înscrie în activitățile de conștientizare desfășurate de Ecotic de-a lungul timpului și adresate publicului de toate vârstele și are drept scop, pe termen lung, crearea unei rețele de jurnaliști de mediu animați de valorile ecologiste.

„Considerăm că evidențierea bunelor practici, puțin cunoscute publicului larg, contribuie la dezvoltarea unei atitudini pro-active a românilor în direcția îmbunătățirii factorilor de mediu și utilizării eficiente a resurselor”, declară Valentin Negoită, președinte Ecotic.

Ora	Luni	Marți	Miercuri	Joi	Vineri	Sâmbătă	Duminică
7-10		7 Dimineața. Realizatori: Mihai Ciocanu, Alex Crăciun emisiune live					
10-13		Morning After. Realizator: Tiberiu Ursan. emisiune live					
13-16		Light Zone. Realizator: Robert Tache. emisiune live					
16-19		Pâine și Kirk. Realizator: Kirk. emisiune live					
19-22		7 Music. Realizator: Călin Gheorghe. emisiune live					
						Happy Weekend. Realizator: Liviu Damian 8-12	-/-
						Experiența Urbană. Realizator: Maria Duda 12-13	
						7 la Seven. Realizator: Echipa Radio Seven 15-16	13-14 Tech News Tibi Ursan

România 100

foto: Nicolae Ceaușescu
adresându-se Adunării Populare de la Alba Iulia

Marea Unire în Societatea Multilateral Dezvoltată (II)

Depășirea planului de activități culturale

În țară, manifestările consacrate aniversării semicentenarului unirii Transilvaniei cu România au continuat într-un ritm alert. Astfel, la „Academia de Științe Social-politice Ștefan Gheorghiu de pe lângă CC al PCR, a avut loc un simpozion”, în vreme ce la Iași, filiala Academiei Române, în colaborare cu Institutul de Studii Istorice și Social-Politice de pe lângă CC al PCR, sectorul Iași, și cu Universitatea A. I. Cuza au organizat pe 28 noiembrie 1968 „o sesiune științifică festivă”. În nord-vestul țării, Muzeul de Istorie din Satu-Mare inaugura expoziția *Lupta poporului român pentru desăvârșirea unității de stat a României*, în cadrul căreia erau „prezentate peste 100 de documente, cărți, ziare, fotografii etc., care înfățișează momentele mai importante ale luptei pentru unire, legăturile politice, economice și culturale ale celor trei principate române”. La București, „la Casa universitarilor a avut loc simpozionul *50 de ani de la desăvârșirea unității politice a statului național român*”, memorabilul eveniment fiind evocat de conf. univ. Dumitru Almaș, laureat al Premiului de Stat, precum și de conf. dr. Ion Gheorghiu. Seria simpoziunilor a continuat apoi la cinematograful *Patria*, unde Comitetul pentru Cultură și Artă al municipiului București a organizat simpozionul *50 de ani de la unirea Transilvaniei cu România*, eveniment la care „au conferențiat prof. univ. dr. docent Petre Vancea, membru corespondent al Academiei Române, prof. dr. Vasile Netea, cercetător principal la Institutul de Istorie Nicolae Jorga, și prof. dr. Augustin Deac, director adjunct al Institutului de studii istorice și social-politice de pe lângă CC al PCR.”

Muzeul de Istorie Satu Mare

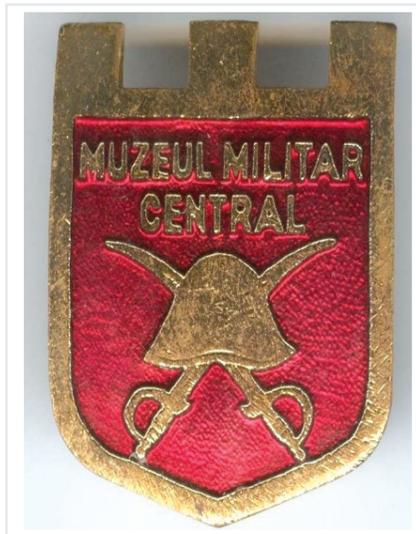
Constituirea statului național unitar român a fost subiectul sesiunii de comunicări științifice organizate în ultima zi de noiembrie la Cluj de filiala Academiei Române, în colaborare cu Universitatea Babeș-Bolyai și Institutul de Studii Istorice și Social-Politice. Concomitent cu acest eveniment, ce a reunit „personalități de seamă ale vieții științifice clujene”, la Casa de Cultură a Studenților s-a desfășurat simpozionul *Adunarea națională de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918*, în vreme ce la Biblioteca Centrală Universitară din Cluj a fost deschisă expoziția documentată *Unirea Transilvaniei cu România 1918*.

În sudul țării, „Centrul de Istorie, Filologie și Etnografie al Academiei Române, în colaborare cu filialele societăților istorice și filologice din Craiova și revistele *Ramuri* și *Lucefărul* au organizat o amplă manifestare culturală, în cadrul căreia au fost susținute comunicări științifice pe diverse teme legate de unire”. Tot în Oltenia, mai exact „la Casa de Cultură din Turnu Severin, a fost deschisă o expoziție de fotografii, facsimile, cărți și documente”, informa *Scinteia*. În continuare, cotidianul menționa faptul că „în aceeași zi, în 12 localități din județul Mehedinți s-au ținut expuneri și au fost prezentate programe artistice dedicate istoricului eveniment”. Din celălalt capăt al țării, românii aflau că, „la Teatrul de Stat Victor Ion Popa din Bărlad, un numeros public a participat la un simpozion științific, în cadrul căruia cadre didactice au prezentat o serie de comunicări”.

De departe principalul eveniment științific consacrat semicentenarului unirii Transilvaniei cu România a fost sesiunea Academiei Române. Organizată în perioada 30 noiembrie – 2 decembrie 1968, evenimentul a reunit „conducători de instituții centrale, academicieni, profesori universitari, generali și ofițeri, istorici, cercetători științifici, militanți pentru unire și participanți la Adunarea Națională de la Alba Iulia din 1 decembrie 1918”, care, pe parcursul lucrărilor au prezentat „aproape 50 de comunicări”.

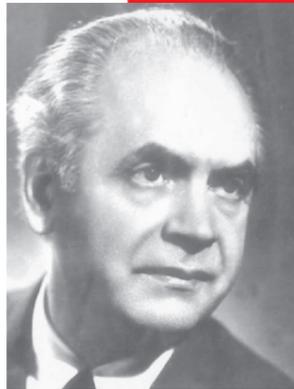
Ziua de 1 Decembrie 1918 a fost sărbătorită prin artă la malul mării. Astfel, „spectacolul festiv *Voința neamului*, prezentat în sala *Fantasio* din Constanța, a încununat șirul manifestărilor din această parte a țării consacrate împlinirii a 50 de ani de la unirea Transilvaniei cu România. „Spectacolul, care a cuprins cântece și versuri susținute de artiști ai secțiilor de dramă, comedie și operă ale Teatrului de stat din localitate, s-a bucurat de succes”, transmitea telegrafic corespondentul *Agerpres*. La Galați, în sala de expoziții a Bibliotecii județene a avut loc vernisajul expoziției *50 de ani de la unirea Transilvaniei cu România*, ce reunea laolaltă „documente originale și fotocopii, extrase din presa vremii, litografii înfățișând aspecte și personalități de seamă ale Unirii, versuri ale unor autori gălățeni închinatului istoric de la 1 decembrie 1918, precum și ecouri ale presei străine privind însemnătatea Unirii”.

În „epicentrul unirii”, la Alba Iulia, seria manifestărilor cultural-artistice închinat semicentenarului Unirii a inclus și spectacolul *Obeliscul Unirii*, susținut de ansamblul artistic al UTC și elevii ai Liceului *Horia, Cloșca și Crișan* din localitate. Totodată, „pe estrada amenajată în fața Muzeului Unirii din Cetate s-a desfășurat un bogat spectacol folcloric la care și-au dat concursul formații de dansuri și orchestre, fanfare, soliști vocali și instrumentiști din mai multe localități ale județului Alba” în timp ce „la cinematograful *Victoria* din Alba Iulia a rulat un ciclu de filme documentare pe tema *Unirea Transilvaniei cu România*”.

În București, oaspeții Muzeului Militar Central puteau vizita „un sector cu valoroase obiecte originale și documente privind crearea statului național unitar român”, amenajat special cu ocazia sărbătoririi semicentenarului.

Dumitru Almaș

Vasile Netea

Stema RSR

Pe mapamond

Marcarea celor 50 de ani de la Marea Unire din 1918 a fost sărbătorită cu fast și în afara României. Astfel, cu ocazia semicentenarului, A. Duma și Grigore Geamănu, ambasadori ai României în China, respectiv, Turcia, au organizat la sediul ambasadelor din Pekin și Ankara conferințe de presă în care au vorbit „despre semnificația acestui act important în formarea statului național unitar român”. Ambele evenimente au fost onorate cu prezența de reprezentanți ai corpului diplomatic, precum și jurnaliști, ori corespondenți ai presei străine.

La Bagdad (Irak), „Nicolae Neacșu, însărcinatul cu afaceri al României la Bagdad, a organizat o întâlnire cu un grup de ziaristi irakieni, în cursul căreia a vorbit despre importanța actului de la 1 decembrie 1918”, ulterior, „ziarele locale publicând o serie de articole și reportaje consacrate României.”

În America de Sud, românii stabiliți acolo „de multă vreme”, așa cum sublinia *Scinteia*, au fost invitați să participe la „seri culturale”, evenimente care la final includeau vizionarea de „filme documentare ce evocau pagini de glorie din istoria patriei și înfățișând realități actuale din țara noastră”. Astfel de evenimente au fost organizate, atât la Ambasada română din Montevideo (Uruguay), cât și la Legația României din Rio de Janeiro (Brazilia), unde „însărcinatul cu afaceri ad-interim Isidor Balței”, respectiv, „ministrul plenipotențiar Gheorghe Matei” au prezentat invitaților „aspectele principale ale luptei poporului nostru pentru înfăptuirea unității de stat”, subliniind „însemnătatea actului unirii”.

În Cehoslovacia, roadele condamnării de către Ceaușescu a intervenției militare a țărilor Tratatului de la Varșovia din august 1968 nu întârziu să apară. Astfel, la Praga, „Comitetul de pregătire a Asociației de prietenie cehoslovaco-română a organizat o seară festivă”, la care „au participat oameni de cultură și artă, reprezentanți ai MAE, precum și Ion Obradovici – ambasadorul României la Praga, precum și membrii ai ambasadei.” Cinstea de a vorbi „despre importanța actului istoric de la 1 Decembrie 1918”, i-a revenit prof. univ. Josef Macurek – membru corespondent al Academiei Cehoslovace de Științe, directorul Institutului de Istorie a Țărilor Socialiste Europene”, evenimentul încheindu-se cu vizionarea unui „program de filme documentare românești”.

Mihăiță ENACHE ■

Biblioteca
Centrală
din Cluj

